

DOLNOŚLĄSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH

50-559 WROCLAW ul. Puszczykowska 10 tel. 71-364-27-58

tel/fax 71-336-72-89 e-mail: wroclaw@dzpk.pl

L.Dz. DZPK/WR/6633/665/11/2025/WL,PW,TS

URZĄD GMINY WIŃSKO	
WPLYNĘŁO	
Wrocław, 2025-11-27	
2025-11-27	
Nr pisma	18503/25
Ilość załączników	
Podpis	<i>Ol</i>

Sz. P.

Jolanta Kryswata-Zielnica

Wójt Gminy Wińsko

Pl. Wolności 2

56-160 Wińsko

dot. projektu planu ogólnego Gminy Wińsko (etap uzgadniania i opiniowania) – wnioski DZPK

Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, działając na podstawie art. 105 ust. 4 i art. 107 ust. 2 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2024 r. poz. 1478, 1940), w związku z zamieszczeniem w biuletynie informacji publicznej (BIP) projektu planu ogólnego Gminy Wińsko (etap uzgadniania i opiniowania) – przesyła w załączeniu wnioski do sporządzanego projektu planu ogólnego gminy.

Załączniki:

1. pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego (wniosek do projektu aktu)
2. Zał. 1 - Obszary wymagające szczególnej ochrony krajobrazowej

Do wiadomości:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu, ul. Jana Długosza 68, 51-162 Wrocław – wysłano elektronicznie (email) w dniu 27.11.2025r.
2. Instytut Rozwoju Terytorialnego, ul. Jana Władysława Dawida 1A, 50-527 Wrocław – wysłano elektronicznie (email) w dniu 27.11.2025r.

Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego

1. ORGAN, DO KTÓREGO JEST SKŁADANE PISMO

Nazwa: Wójt Gminy Wińsko

2. RODZAJ PISMA¹⁾

- ☒ 2.1. wniosek do projektu aktu ☐ 2.2. uwaga do konsultowanego projektu aktu²⁾
☐ 2.3. wniosek o zmianę aktu³⁾ ☐ 2.4. wniosek o sporządzenie aktu³⁾

3. RODZAJ AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO¹⁾

- ☒ 3.1. plan ogólny gminy
☐ 3.2. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym zintegrowany plan inwestycyjny lub miejscowy plan rewitalizacji
☐ 3.3. uchwała ustalająca zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane
☐ 3.4. audyt krajobrazowy
☐ 3.5. plan zagospodarowania przestrzennego województwa

lub uwaga:

- ☐ tak ☒ nie

5. ADRES DO KORESPONDENCJI SKŁADAJĄCEGO PISMO⁴⁾

(Nieobowiązkowo)

Kraj: Województwo:
Powiat: Gmina:
Ulica: Nr domu: Nr lokalu:
Miejscowość: Kod pocztowy:

6. DANE PEŁNOMOCNIKA⁴⁾

(Nieobowiązkowo)

- ☐ pełnomocnik ☐ pełnomocnik do doręczeń

Imię i nazwisko:
Kraj: Województwo:
Powiat: Gmina:
Ulica: Nr domu: Nr lokalu:
Miejscowość: Kod pocztowy:
E-mail (w przypadku gdy pełnomocnik posiada adres e-mail):
Nr tel. (nieobowiązkowo):
Adres skrytki ePUAP lub adres do doręczeń elektronicznych⁵⁾:

7. TREŚĆ PISMA

7.1. Treść⁶⁾

Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych, działając na podstawie art. 105. ust. 4 i art.107 ust. 2 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz.U.2024.1478, 1940), mając na uwadze ukazanie się ogłoszenia o uzgodnieniu/opiniowaniu projektu planu ogólnego gminy Wińsko oraz o podjęciu przez Radę Gminy Wińsko uchwały nr LXXVI/524/2023 z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Wińsko, zgłasza następujące uwagi i wnioski:

- I. Respektowanie i uwzględnienie w treści planu ogólnego wszystkich zapisów opublikowanych w obowiązującym rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Jezierzycy (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2006 r. Nr 252, poz. 3736), zmienionym rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 listopada 2008r. (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 303, poz. 3493), zwanym dalej rozporządzeniem – w szczególności zawartych tam **zakazów oraz głównego celu ochrony Parku, jakim jest „ochrona doliny rzeki o charakterze nizinnym oraz zachowanie cennych fragmentów lasów i terenów łąkowych”**.
- II. Respektowanie przepisów odrębnych, odnoszących się do innych form ochrony przyrody położonych częściowo na terenie Parku oraz gminy Wińsko: SOO Natura 2000 „Dębniańskie Mokradła” PLH020002.
- III. Należy zwrócić uwagę na zapis zawarty w ustawie Prawo Ochrony Środowiska art. 73. ust.1, pkt. 1, jasno wskazujący na fakt, że określając ustalenia planu ogólnego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, uwzględnia się w szczególności ograniczenia wynikające z ustanowienia w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (...) rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000 (...).
- IV. Respektowanie i uwzględnienie w treści planu ogólnego wszystkich dotyczących terenu gminy Wińsko zapisów zawartych w uchwale nr XVI/328/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia **planu ochrony dla Parku Krajobrazowego Dolina Jezierzycy** (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2011 r. Nr 250, poz. 4506), zwanego dalej **Planem Ochrony** – w tym zwłaszcza: celów ochrony przyrody Parku określonych w rozdziale 1, istniejących i potencjalnych zagrożeń zidentyfikowanych w rozdziale 3 (§ 3), obszarów realizacji działań ochronnych wyznaczonych w rozdziale 4, zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu zawartego w rozdziale 5 oraz ustaleń do suikzp / mpzp gmin (...) dot. eliminacji lub ograniczenia zagrożeń, zawartych w rozdz. 7 Planu Ochrony.

Co istotne, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), dotychczasowe **studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin** zostają zastąpione przez **plany ogólne**.

W związku z powyższym, **wytyczne zawarte w obowiązujących planach ochrony parków krajobrazowych**, które zgodnie z przepisami były kierowane do **studiów uwarunkowań, zachowują swój charakter i będą również obowiązujące przy sporządzaniu planów ogólnych**. Wynika to z ciągłości realizacji celów ochrony przyrody i ładu przestrzennego oraz braku zmian w zakresie obowiązywania tych dokumentów względem aktów planowania ogólnego.

W świetle powyższego, przy tworzeniu planu ogólnego należy respektować i przestrzegać odnośnych przepisów wskazanych w planie ochrony, w szczególności § 13 – § 15 Planu Ochrony.

- V. W celu pełniejszej i bardziej skutecznej ochrony ekosystemów Parku wraz z charakterystycznymi dla nich zbiorowiskami roślinnymi oraz gatunkami roślin, zwierząt i grzybów w § 5 pkt 1 **Planu Ochrony** zaproponowano objęcie wskazanego obszaru o najwyższych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych (strefa APP 1) następującą dodatkową formą ochrony prawnej:
— **rezerwat przyrody „Jezierzycza”** (aktualnie projektowany zasięg formy przedstawia mapa w zał. 1).
Objekt ten (wraz z opisem głównych walorów) należy uwzględnić w uzasadnieniu do planu ogólnego.
- VI. Wprowadzenie **zakazu lokalizowania wielkopowierzchniowych farm fotowoltaicznych oraz dużych farm wiatrowych na terenie chronionym i w jego sąsiedztwie (min. 1 km od granic Parku)**. Takie znaczące inwestycje infrastrukturalne mają bardzo duży wpływ na walory przyrodniczo-krajobrazowe i widokowe parków krajobrazowych, gdzie nadrzędnym celem jest zachowanie naturalnie ukształtowanego charakteru przestrzeni. Stawiają pod znakiem zapytania stabilność dotychczasowej ich ochrony – także pod kątem zrównoważonej ochrony krajobrazu kulturowego, którego elementem jest przestrzeń wykorzystywana obecnie rolniczo. W myśl orzecznictwa (NSA II OSK 2727/17, WSA Lublin I SA/Lu 26/18, II SA/Łd 458/18) instalacja fotowoltaiczna ulokowana na terenach rolniczych wprowadza nowy sposób zagospodarowania terenu. Budowa farmy prowadzi do faktycznej zmiany przeznaczenia terenu

z funkcji rolniczej na funkcję przemysłową. W rejonach parków krajobrazowych budowa farm wiatrowych i fotowoltaicznych prowadzi do trwałych i w praktyce nieodwracalnych przekształceń struktury krajobrazu, zaburzając jego harmonijny układ, ekspozycję widokową oraz ciągłość powiązań przyrodniczych. Dobre praktyki w zakresie projektowania miejsc produkcji odnawialnej energii zakładają wykorzystanie alternatywnych obszarów o industrialnym charakterze, silnie zdegradowanych, a przede wszystkim znajdujących się w bezpiecznej odległości od granic form ochrony przyrody. Wnioskujemy zatem o jednoznaczne **wykluczenie z możliwości lokalizacji tego rodzaju inwestycji nie tylko terenów znajdujących się granicach Parku, ale także w bezpośredniej strefie ochrony jego ekspozycji – buforze o szerokości min. 1 km, a w obrębie obszarów wymagających szczególnej ochrony krajobrazowej – do 2,2 km** (por. mapa w zał. 1).

Chodzi zarówno o **rezygnację z wyznaczania tu nowoprojektowanych obszarów funkcjonalnych aktywności gospodarczej SP** (por. zasięgi stref 9SP, 36SP, 37SP), jak i **wyeliminowanie profilów dodatkowych – terenu elektrowni wiatrowej oraz terenu elektrowni słonecznej** – dopuszczonych obecnie w strefach otwartych 16SO, 17SO, 18SO.

W tym zakresie propozycje planu ogólnego są sprzeczne z ustaleniami *Planu Ochrony*, które m. in. w treści § 11 pkt 6 wskazują na konieczność „uwzględnienia potrzeb ochrony ciągów i punktów widokowych oraz rozciągających się z nich panoram na obszar Parku i z obszaru Parku na tereny przyległe”.

W rejonie miejscowości Orzeszków, Małowice i Krzelów występuje **krajobraz otwarty o wysokich walorach ekspozycyjnych, typowy dla strefy przejściowej pomiędzy doliną rzeki Jezierzycy a przyległymi terenami rolniczymi o rozproszonej zabudowie wiejskiej**. Krajobraz ten cechuje się szerokimi panoramami, dominacją pól uprawnych oraz łąk śródleśnych, uzupełnionych lokalnymi zadrzewieniami śródpolnymi, pasami wiatrochronnymi oraz niewielkimi kompleksami leśnymi. Charakter przestrzeni jest uporządkowany i czytelny, z zachowaną strukturą tradycyjnej mozaiki rolniczej.

Bliskość Parku podnosi rangę tego krajobrazu, gdyż jego obszar wyróżnia się wysoką bioróżnorodnością, naturalnością ekosystemów oraz cennymi siedliskami wodno-błotnymi związanymi z doliną rzeczną. Istotnym elementem percepcji krajobrazu są liczne osie widokowe prowadzące ku dolinie Jezierzycy, której otwarcia terenowe tworzą sekwencje malowniczych panoram, podkreślające wartości przyrodnicze i geomorfologiczne tego obszaru. Zachowany charakter rolniczo-przyrodniczy, brak dominant antropogenicznych oraz duża skala przestrzeni powodują, że krajobraz w rejonie ww. miejscowości pozostaje szczególnie podatny na zakłócenia wynikające z lokalizacji wysokich lub wielkopowierzchniowych konstrukcji, takich jak elektrownie wiatrowe i fotowoltaiczne, które mogłyby znacząco naruszyć jego harmonijną strukturę oraz walory chronione Parku.

Częściowo potwierdza to dołączona do projektu planu ogólnego *Prognoza oddziaływania na środowisko*, zwanej dalej *prognozą*. W podsumowaniu oceny wpływu ustaleń projektu planu na środowisko – w kontekście niekorzystnego oddziaływania planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego – autor prognozy stwierdza (str. 54): „Do najbardziej niekorzystnych zaliczyć należy: nowoprojektowane obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej (9SP... 36SP) - powodować będą oddziaływanie negatywne silne (...). Pozostałe zmiany przeznaczenia dotyczą głównie funkcji mieszkaniowych mieszkaniowo-usługowych (SW, SM, SZ). Skutkiem realizacji ustaleń planu ogólnego będą zmiany w jakości wizualno – estetycznej krajobrazu. [...] Do najbardziej niekorzystnych zaliczyć należy dopuszczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych.[...].”

- VII. Przykłady szczegółowych zagrożeń związanych ze znacząco negatywnym oddziaływaniem na środowisko i krajobraz elektrowni słonecznych i wiatrowych zostały szerzej omówione na str. 42-45 prognozy. W konkluzjach czytamy m. in. że „...należy unikać ich lokalizacji w granicach obszarów objętych ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz w ich bliskim sąsiedztwie, jak również w obrębie obszarów wodno-błotnych i zalewowych, korytarzy migracyjnych ptaków, ich siedlisk lęgowych lub miejsc dużej koncentracji w czasie przelotów lub zimowania. (...) realizacja farm fotowoltaicznych (...) będzie wiązać się ze zmianą sposobu użytkowania terenu na znacznych powierzchniach, które obecnie stanowią grunty rolne i wykorzystywane są przez pozostałe grupy zwierząt w trakcie migracji lub jako miejsca bytowania (żerowania). Po przekształceniu przedmiotowych terenów, procesy te mogą zostać zakłócone, (...). Z uwagi na skalę planowanych farm fotowoltaicznych mogą one również wpływać negatywnie na walory krajobrazowe terenu (...).

Powyższe wnioski nie uprawniają bynajmniej do formułowania takich konkluzji ogólnych, jak na str. 34 prognozy (cyt.): „W wyniku analiz ustalono, że zmiany w krajobrazie będą miały pozytywny, uzupełniający i porządkujący charakter w stosunku do stanu istniejącego. Poszerzenie obecnych funkcji o nowe, o podobnym charakterze, nie spowoduje niekorzystnych zmian w krajobrazie, nie będzie miało również niekorzystnego wpływu na istniejące formy ochrony przyrody – ale będzie miało zdecydowanie znaczenie z punktu widzenia rozwoju całej gminy. Zmiany w zagospodarowaniu w obszarze gminy

Wińsko będą miały łagodny charakter i nie spowodują dysonansu w krajobrazie.”

Należy zaznaczyć, że zagadnienie wpływu ustaleń planu na krajobraz zostało w *prognozie* generalnie zbagatelizowane i wzmiankowane jedynie zdawkowo. Formułowane tu tezy ogólne nie są poparte jakąkolwiek rzetelną analizą krajobrazową uwzględniającą konieczność ochrony takich cennych elementów, jak osie i ciągi widokowe, przedpola ekspozycji czy panoramy na/z obszaru Parku (w kontekście relacji przestrzennych i powiązań widokowych z terenami przyległymi). Nawet w odniesieniu do wielkoskalowych, ewidentnie dysharmonijnych zespołów obiektów, jak wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne czy olbrzymich rozmiarów elektrownie wiatrowe – których lokalizacja na przedmiotowych obszarach będzie potencjalnie dopuszczona w wyniku realizacji projektowanych ustaleń planu ogólnego. Realność tego zagrożenia potwierdza podjęcie przez Radę Gminy Wińsko uchwały nr XXIII/108/2025 z dn. 29.10.2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Wińsko, przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowych (...) – m. in. w rejonie północnej części Parku.

Prognoza zawiera więcej istotnych niekonsekwencji i niespójności, mogących wprost podważać rzetelność wnioskowania i analiz sporządzonych na potrzeby tego dokumentu. Np. na str. 43 znajdujemy następujące podsumowanie: „*Jako, że obszary wskazane w planie ogólnym dla ewentualnej możliwości lokowania urządzeń wytwarzających odnawialne źródła energii znajdują się poza siedliskami cennymi przyrodniczo, korytarzami ekologicznymi i terenami objętymi formami ochrony przyrody nie przewiduje się wpływu planowanego zagospodarowania na tereny przyrodniczo chronione.*” Tymczasem zaledwie stronę wcześniej – w ramach opisu strefy otwartej SO – czytamy: „*...na terenach SO dopuszcza się działalność polegającą na wytwarzaniu energii z odnawialnych źródeł energii – elektrownie wiatrowe i elektrownie słoneczne, w związku z czym należy wziąć pod uwagę wpływ na środowisko niniejszej inwestycji. (...) Plan ogólny uwzględnia takowe obszary poza siedliskami cennymi przyrodniczo i poza terenami objętymi formami ochrony przyrody jednak 7 obszarów otwartych z dopuszczeniem elektrowni słonecznej znajduje się w ciągu korytarzy ekologicznych.*”

W świetle przedstawionych uwarunkowań stanowczo nie zgadzamy się z diagnozą postawioną we wstępie do rozdz. II.2 „OBSZARY I OBIEKTY PRZYRODNICZE OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ (str. 16), że: „*...rozpoznanie wymagań dotyczących ochrony cennych zasobów przyrodniczych i wynikających stąd ograniczeń, wskazuje, że nie stanowią one istotnych barier dla rozwoju nowoprojektowanych funkcji.*” Pogląd taki wynika nie z faktycznego braku takich barier, ale raczej słabego rozpoznania tychże wymagań / ograniczeń w ramach prognozy. Potwierdza to choćby zamieszczony dalej (skopiowany z uzasadnienia do uchwały) bardzo zdawkowy opis ogólny Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy”, całkowicie pomijający szereg istotnych walorów przyrodniczych czy krajobrazowych północnych rejonów Parku objętych zasięgiem Gminy. Tymczasem informacje takie dostępne są m. in. we wzmiankowanej tamże dokumentacji *Planu Ochrony*, zawierającej potwierdzone inwentaryzacjami dane eksperckie nt. rozmieszczenia cennych siedlisk przyrodniczych, gatunków flory i fauny wraz z ich siedliskami (np. bobra), walorów abiotycznych i krajobrazowych, obszarów realizacji działań ochronnych oraz towarzyszących im zagrożeń / ograniczeń.

W efekcie dalece niewystarczające są również zaproponowane w rozdz. VI *prognozy środków zapobiegania* negatywnym skutkom realizacji planu / ograniczania szkodliwych oddziaływań na środowisko i krajobraz. Opierając się o szereg możliwych uwarunkowań faktycznych czy prawnych, nie zabezpieczają na ten moment podstawowych walorów podlegających szczególnej ochronie. Odsyłają za to do kolejnych procedur formalnoprawnych, związanych z wydawaniem przyszłych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia czy sporządzaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Tym samym przenoszą istotną część odpowiedzialności za wyhamowanie i ograniczenie niekorzystnych, kompleksowo zdiagnozowanych zjawisk i trendów na przyszłe dokumenty i postępowania (uzależniając to od ich nieokreślonych wyników) – podczas gdy możliwe i konieczne jest wyeliminowanie tych zagrożeń już na obecnym etapie planistycznym, poprzez odpowiednie zaprojektowanie zasięgów poszczególnych stref funkcjonalnych i towarzyszących im zapisów planu ogólnego, z uwzględnieniem wszystkich znanych uwarunkowań.

- VIII. POG – Uzasadnienie / Rysunek 1 (chłonność terenów niezabudowanych)
- błędnie oznaczono działkę nr 861/4, obr. Orzeszków, jako „tereny niezabudowane”, podczas gdy znajduje się tu już budynek mieszkalny oraz gospodarczy, które są podłączone do sieci wodociągowej, energetycznej oraz kanalizacyjnej
- IX. POG – Uzasadnienie / Rysunek 3 (formy ochrony przyrody)
- zabrakło oznaczenia zasięgu proponowanego rezerwatu przyrody „Jezierzycy” (wg zał. 1)
 - należy zmienić w legendzie objaśnienie wydzielania z zasięgiem parku krajobrazowego na jego poprawną formę tj. *Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy”*
 - należy skorygować błąd literowy w tytule rysunku tj. *Formy ochrony przyrody*

- w podkładzie mapowym brak widoczności głównych cieków, np. rzeka Jezierzycza

X. *POG – Uzasadnienie / Rysunek 7 (uwarunkowania historyczne)*

- zabrakło oznaczenia istniejącej strefy kulturowej AKW – planistyczna strefa "W" ochrony archeologicznej – ujętej w rozdziale 4 *Planu Ochrony*

XI. Wnosimy ponadto o uwzględnienie w zapisach planu ogólnego określonych **wymogów, wytycznych i rekomendacji dotyczących planowania przestrzennego z perspektywy zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych na terenie całego Parku wraz z otoczeniem**, ujętych w zapisach projektowanego *audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego*, zaopiniowanych przez naszą jednostkę oraz przyjętych do konsultacji społecznych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr 1704/VII/25 z dnia 10 marca 2025 r. (→ załącznik nr 5 / PK Dol. Jezierzycy):

[...]

2.

2.1 W zakresie zasad ochrony i kształtowania środowiska i przyrody:

- **Wyznaczyć i rozbudowywać sieć korytarzy ekologicznych** w aktach planowania przestrzennego gmin, zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego – **z niedopuszczaniem do zabudowy uniemożliwiającej funkcjonowanie połączeń ekologicznych**, w tym położonych w korytarzu lasów i zadrzewień, dolin rzecznych, mokradeł, łąk i pastwisk, stromych zadrzewionych skarp jako obiektów naturalnej retencji wodnej przeciwdziałającej skutkom zmian klimatycznych.
- W celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej gleb należy utrzymywać i tworzyć nowe pasy roślinności niskiej i wysokiej wzdłuż dróg i miedz śródpolnych oraz na zarośniętych rowach odwadniających na terenach łąk i turzycowisk.
- W celu ograniczenia dewastacji gleb w procesach zagospodarowania przestrzennego zaleca się nieprzeznaczanie gruntów, na których występują gleby chronione w rozumieniu ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze lub nieleśne.
- Pozostawiać lub tworzyć wzdłuż cieków i zbiorników wodnych co najmniej 5-metrowe pasy trzcinowisk, zadrzewień i zakrzaczeń tworzących naturalną strefę buforową, za wyjątkiem stanowisk cennych siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków związanych z terenami otwartymi.
- Utrzymywać naturalny kształt i przebieg koryt wszystkich cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z odrębnych przepisów; wyłączenie z konserwacji i regulacji tych odcinków cieków, które nie są niezbędne dla ochrony przeciwpowodziowej oraz umożliwienie i wspieranie ich renaturyzacji.
- Nie podejmować działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy oraz odbudowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na łąkach i pastwiskach, w strefach źródłiskowych cieków oraz obszarach podmokłych; ograniczenie odpływu wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych oraz systemu drenarskiego, tam gdzie nie jest on niezbędny do prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej i leśnej.
- Odstąpić od podjęcia ewentualnej eksploatacji skał, minerałów oraz torfu w przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu planowanych działań na zasoby wodne lub stan jakościowy wód powierzchniowych lub podziemnych – w ramach przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
- Nie budować trwałych zbiorników wodnych, za wyjątkiem niewielkich spiętrzeń wód mających na celu ochronę przyrody, ochronę przeciwpożarową lub przeciwpowodziową.
- Nie zmieniać użytkowania obszarów źródłiskowych, w szczególności poprzez trwałe wylesianie lub zamianę użytków zielonych w grunty orne, za wyjątkiem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu.
- Utrzymywać lub przywracać powierzchnie i struktury trwałych użytków zielonych i sadów oraz kontynuować tradycyjne i ekstensywne sposoby ich użytkowania, nie dopuszczać do ich zaorywania i zamiany na grunty orne.
- Wyłączać z zabudowy oraz zalesień cenne lądowe ekosystemy nieleśne (w szczególności dot. łąk zmiennowilgotnych, wilgotnych, świeżych oraz muraw), z wyznaczeniem w planach miejscowych gmin szczególnie cennych obszarów łąkowych i wprowadzeniem zakazu ich zaorywania oraz intensyfikacji gospodarki łąkarskiej.
- Wymagać wykonania ekspertyzy przyrodniczej poprzedzającej decyzję o zalesieniu innych terenów rolnych i nieużytków.
- Tworzyć i utrzymywać miedze, zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz inne fragmenty wyłączone z użytkowania rolniczego.
- Zachować strefy ekotonowe między terenami leśnymi i zadrzewionymi a terenami zabudowy planowanej o

szerokości nie mniejszej niż 200 m.

- Wyznaczyć strefę wolną od wygradzeń w odległości 200 m od linii lasu – w celu ochrony drożności i funkcjonalności korytarzy migracyjnych.
- Przeciwdziałać sukcesji zarastających muraw, pastwisk, łąk, w tym śródleśnych, poprzez usuwanie samosiewów drzew i krzewów, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy, z pozostawieniem kęp drzew i krzewów w dolinach cieków jako naturalnej zabudowy biologicznej.
- Ograniczać zmianę nawierzchni dróg leśnych do niezbędnego minimum, a w przypadku ich przeprowadzenia, tworzenie w pobliżu zastępczych mikrosiedlisk fauny.
- Przyspieszyć budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków, w tym docelowe podłączenie wszelkich nowych obiektów wytwarzających ścieki bytowe lub technologiczne do sieci kanalizacji sanitarnej, a na terenach nie objętych tym systemem uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez egzekwowanie odprowadzania ścieków do szczelnych zbiorników.
- Ograniczyć do niezbędnego minimum ruch pojazdów na stokach wydm śródlądowych, z prowadzeniem prac leśnych w miarę możliwości w okresie zimowym.
- Nie wytyczać nowych szlaków turystycznych, tras rowerowych i szlaków konnych prowadzących przez stoki wydm o nachyleniu większym niż 5%; w rejonach zauważalnych oznak znaczącej ich erozji odpowiednio modyfikować przebiegi istniejących szlaków rowerowych oraz tras MTB.
- Wyznaczać trasy dla quadów i motorów crossowych poza granicami Parku, np. na terenach zdegradowanych w obrębie opuszczonych wyrobisk.

2.2 W zakresie zasad ochrony i kształtowania krajobrazu:

- Wykorzystywać opracowany w związku z audytem krajobrazowym katalog lokalnych form architektonicznych, a także inne opracowania propagujące architekturę regionalną oraz promocję tych rozwiązań; dążyć do ich uzupełnienia i uszczegółowienia, w szczególności poprzez opracowywanie studium krajobrazu oraz studium architektoniczno-urbanistycznego poprzedzających tworzenie planów miejscowych, gdzie określony zostanie katalog postulowanych rozwiązań architektonicznych w odniesieniu do podstawowych rodzajów i intensywności zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, budynków rekreacji indywidualnej, budynków użyteczności publicznej, obiektów o innych funkcjach usługowych, budynków produkcyjnych, a także obiektów małej architektury i form zagospodarowania przestrzeni wspólnej we wsi.
- **Chronić ciągi i punkty widokowe oraz roztaczające się z nich panoramy na obszar Parku i z obszaru Parku na tereny przyległe.**
- Wyłączyć teren parku krajobrazowego z możliwości lokalizacji wielkopowierzchniowych farm fotowoltaicznych, obiektów wielkopowierzchniowych oraz intensywnej zabudowy na terenach wiejskich.
- **W obrębie stref ochrony ekspozycji na obszar Parku (1000 m od granicy parku), za wyjątkiem obszarów przekształconych lub objętych intensywnym zagospodarowaniem, wykluczyć lokalizację elementów dysharmonijnych, wielkopowierzchniowych farm fotowoltaicznych, dużych elektrowni wiatrowych oraz obiektów wielkopowierzchniowych, a przestrzeń kształtować w sposób chroniący przed pogorszeniem walorów widokowych.**
- Na terenach otwartych w obrębie stref ochrony ekspozycji na obszar Parku (1000 m od granicy parku), wykluczać lokalizację zabudowy poprzez określenie stosownych stref planistycznych oraz przeznaczenia i sposobów zagospodarowania terenów.
- Ograniczać lokalizowanie linii energetycznych wysokich i najwyższych napięć na obszarze Parku lub wyznaczać ich przebiegi w istniejących korytarzach.
- Usuwać, przebudowywać lub zastępować zielenią dysharmonijne elementy zagospodarowania, w tym także napowietrzne linie infrastruktury technicznej, o ile takie działania nie stoją w sprzeczności z przepisami odrębnymi.
- Wprowadzać na terenach zainwestowania lub zabudowy tereny zieleni, w zależności od uwarunkowań: towarzyszącej, izolacyjnej i ekologiczno-łącznikowej.
- Stosować regulacje wynikające z uchwały reklamowej. W przypadku nieobowiązywania uchwały reklamowej wprowadzić ograniczenia dot. lokalizowania na obszarze parku:
 - urządzeń reklamowych, tablic reklamowych oraz szyldów na budynkach i ogrodzeniach, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zabytkowych,
 - wielkoformatowych wolnostojących szyldów, tablic reklamowych oraz urządzeń reklamowych na obszarach wyznaczonych jako przedpola ekspozycji i osie widokowe.

- Rozwijać elementy zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego i edukacyjnego, w tym bram, tablic informacyjno-edukacyjnych i drogowskazów oraz innych elementów małej architektury przeznaczonej dla obsługi ruchu turystycznego, zwłaszcza w miejscach jego koncentracji, przy głównych ciągach komunikacyjnych i turystycznych w Parku oraz w punktach eksponowania walorów Parku.
- Wyposażyć istniejące i nowe szlaki turystyczne oraz ścieżki edukacyjne w elementy małej architektury, w tym miejsca odpoczynku z zadaszeniem, kładki, pomosty, wieże widokowe, platformy i wieże obserwacyjne, czatownie itp. – pod warunkiem, że nie degradują one miejscowych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych.
- Podnosić standard techniczny bazy noclegowej i gastronomicznej, parkingów oraz innych elementów infrastruktury turystycznej oraz likwidować lub modernizować obiekty dysharmonijne w krajobrazie.
- Nie prowadzić prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.
- Dążyć do likwidacji, a w uzasadnionych przypadkach rekultywacji nielegalnych miejsc eksploatacji surowców mineralnych i wysypisk odpadów.

2.3 W zakresie zasad zagospodarowania oraz ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

- Zastosować w aktach planowania przestrzennego gmin określone w planie ochrony Parku szczegółowe ustalenia, dotyczące:
 - kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania i użytkowania,
 - standardów i parametrów architektoniczno-urbanistycznych i warunków kształtowania zabudowy w celu zahamowania ekspansji bezstylowego szpecącego krajobraz budownictwa mieszkaniowego, rekreacyjnego i usługowego,
- Zachować zwarty charakter zabudowy wiejskiej, nawiązujący do tradycyjnych układów osadniczych z wykluczeniem typów zabudowy jednorodzinnej szeregowej.
- Ograniczać presję zabudowy oraz przeciwdziałać zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych w granicach parku i jego otoczeniu, m.in. poprzez wprowadzenie wymogu etapowania rozwoju terenów przeznaczonych pod zainwestowanie oraz wyznaczania realnych, odpowiadających na faktyczne zapotrzebowanie zasięgów terenów pod zabudowę.
- Ograniczyć rozwój zabudowy:
 - w pobliżu zwartych kompleksów leśnych, atrakcji przyrodniczo-krajobrazowych oraz historyczno-kulturowych,
 - w obrębie form rzeźby terenu stanowiących wyróżniające się elementy w krajobrazie,
 - w obrębie przedpoli widokowych, na kierunkach osi widokowych
 - zwartych kompleksów leśnych.
- Nie lokalizować wielkopowierzchniowych i wielkogabarytowych obiektów usługowych i produkcyjnych.

2.4 W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych:

- Ograniczyć dowolne wtórne podziały parcelacyjne, prowadzące do przekształcenia historycznych układów przestrzennych wsi.
- Chronić i kształtować zróżnicowany krajobraz rolniczy, w tym zachować typowy, skoncentrowany charakter układów ruralistycznych i drobnopowierzchniowego rozplanowania użytków rolnych.
- Zachować główne elementy kompozycji przestrzennej historycznych założeń ruralistycznych - układu dróg, sposobu zagospodarowania działek siedliskowych oraz istniejącej tradycyjnej zabudowy o cechach regionalnych, z ochroną historycznych form, skali, rozwiązań architektonicznych i wystroju elewacji; zapobieganie realizacji elementów dysharmonijnych w obrębie i sąsiedztwie zabytkowego otoczenia;
- Zachować historyczne układy alei i szpalerów przydrożnych, a w przypadku ich wycinki podyktowanej modernizacją, przebudową lub zagrożeniem mienia i życia ludzi – odtwarzać je;
- Chronić i odtwarzać zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, przydrożne i nadwodne oraz drzewa w obrębie zieleni komponowanej, wsi i zagród;
- Utrzymać i odtwarzać sady przydomowe, ze szczególnym uwzględnieniem tradycyjnych odmian drzew i krzewów owocowych;
- Utrzymać istniejącą zabudowę o wartości historycznej oraz tradycyjne elementy zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym;
- Dostosować zagospodarowanie otoczenia historycznych cmentarzy oraz drobnych form sakralnych o

wartościach kulturowych i krajobrazowych – krzyży, kapliczek, figur – do potrzeb ekspozycji obiektów, z eliminacją lub zasłonięciem elementów dysharmonijnych.

- Chronić i zachowywać elementy składowe parków pałacowych i cmentarzy (układ kompozycyjny, ukształtowanie terenu, szata roślinna, elementy małej architektury).
- Zabezpieczyć przed zniszczeniem lub przeprowadzić rewaloryzację obiektów zabytkowych przy jednoczesnym dopuszczeniu ich adaptacji do nowych funkcji.
- W obrębach hodowlanych kompleksów stawowych nie dopuszczać do realizacji zabudowy służącej gospodarce rybackiej pogarszającej walory fizjonomiczne wnętrza krajobrazowego.

3. W zakresie wskazania obszarów o wysokich walorach krajobrazowych (zgodnie z mapą w zał. 1) :

Na rysunku wskazano obszary o wysokich walorach krajobrazowych, wymagające szczególnej ochrony krajobrazowej w obrębie Parku oraz jego bezpośrednim otoczeniu:

(2) Mozaikowe kompleksy wilgotnych, zmiennowilgotnych i świeżych łąk oraz pól z enklawami zadrzewień. Tereny łąkowe i żerowiska rzadkich gatunków ptaków i owadów. W planie ochrony Parku objęte przeważnie strefami BKL – przeciwdziałania zmniejszaniu i fragmentacji terenów otwartych oraz *BSI – zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego*. Częściowo rolnicze przedpola ekspozycji w otoczeniu Parku, ściśle powiązane z jego obszarem osiami widokowymi i panoramami. Tereny potencjalnie zagrożone zalesianiem, zaorywaniem czy niekontrolowanym rozwojem zabudowy, a także lokalizacją innych elementów dysharmonijnych w krajobrazie.

(4) Południowo-zachodni skłon Wzgórz Wińskich (obszar ekspozycji bliższej i dalszej na tereny Parku) – krajobraz otwarty, pofałdowany, pokryty mozaiką użytków rolnych z enklawami zadrzewień śródpolnych oraz terenów osadniczych. Rozległe, przestrzenne panoramy na cały zalesiony obszar Parku – aż po przeciwległą krawędź doliny Odry (ciąg widokowy wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 334 – wraz z przyległymi wzniesieniami). Wsie o historycznych układach zabudowy, z cennymi zabytkami – m.in. dawne zespoły dworsko-folwarczne z parkami w Moczyłnicy Dworskiej i Moczyłnicy Klasztornej (ruiny pałacu opatów lubiąskich), czy relikty pierwszej na świecie cukrowni w Konarach. Tereny zagrożenia niekontrolowaną ekspansją zabudowy, farm fotowoltaicznych i wiatrowych czy odkrywkową eksploatacją kopalin.

Ze względu na presję zabudowy i innego zainwestowania, w tym zakłócenia osi i panoram widokowych na zespoły zabytkowe, kulturowe i przyrodnicze, obniżające ich walory ekspozycyjne, dla ww. obszarów w szczególności należy:

- zachować strefy ekspozycji widokowej,
- zachować strefy cennego krajobrazu rolniczego,
- zachować osie widokowe, punkty widokowe i powiązania widokowe,
- zapewnić właściwą ekspozycję zabytkom, układom ruralistycznym,
- przeprowadzić dodatkowe analizy krajobrazowe i widokowe.

4. W zakresie wskazania do uzupełnienia stanu wiedzy [...]:

- Uzupełnienie i uszczegółowienie informacji dot. architektury regionalnej o których mowa w pkt. 2.2 poprzez wykonywanie studiów krajobrazu oraz studiów architektoniczno-urbanistycznych poprzedzających tworzenie planów miejscowych, gdzie określony zostanie katalog postulowanych rozwiązań architektonicznych w odniesieniu do podstawowych rodzajów i intensywności zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej, budynków rekreacji indywidualnej, budynków użyteczności publicznej, obiektów o innych funkcjach usługowych, budynków produkcyjnych, a także obiektów małej architektury i form zagospodarowania przestrzeni wspólnej we wsi.
- Przeprowadzić dodatkowe analizy krajobrazowe i widokowe dla obszarów wskazanych w pkt. 3.

[...]

7.2. (Nieobowiązkowo) W przypadku wypełnienia, należy uzupełnić każdą z kolumn tabeli.

Szczegółowe informacje dotyczące treści pisma w odniesieniu do działek ewidencyjnych:

Lp.	7.2.1. Nazwa aktu planowania przestrzennego	7.2.2. Identyfikator działki lub działek ewidencyjnych	7.2.3. Czy teren objęty pismem obejmuje całość działki lub działek ewidencyjnych ⁷⁾	7.2.4. Treść ⁶⁾
1			☐ tak	

Lp.	7.2.1. Nazwa aktu planowania przestrzennego	7.2.2. Identyfikator działki lub działek ewidencyjnych	7.2.3. Czy teren objęty pismem obejmuje całość działki lub działek ewidencyjnych ⁷⁾	7.2.4. Treść ⁶⁾
			☐ nie	
				
				

7.3. (Nieobowiązkowo) W przypadku wypełnienia, należy uzupełnić każdą z kolumn tabeli.

Szczegółowe informacje dotyczące działek ewidencyjnych oraz niektórych parametrów – w przypadku zaznaczenia w pkt 2: wniosku do projektu aktu (pkt 2.1), uwagi do konsultowanego projektu aktu (pkt 2.2) lub wniosku o zmianę aktu (pkt 2.3) oraz w pkt 3: planu ogólnego gminy (pkt 3.1) lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym zintegrowanego planu inwestycyjnego lub miejscowego planu rewitalizacji (pkt 3.2):

Lp.	7.3.1. Nazwa planu ogólnego gminy lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	7.3.2. Identyfikator działki lub działek ewidencyjnych	7.3.3. Czy teren objęty pismem obejmuje całość działki lub działek ewidencyjnych ⁷⁾	7.3.4. Nazwa lub nazwy klasy przeznaczenia terenu (albo symbol lub symbole klasy przeznaczenia terenu) ⁸⁾	7.3.5. Maksymalny udział powierzchni zabudowy [%]	7.3.6. Maksymalna wysokość zabudowy [m]	7.3.7. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]
1			☐ tak ☐ nie				
							
							

8. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE KORESPONDENCJI ELEKTRONICZNEJ

☐ Wyrażam zgodę ☒ Nie wyrażam zgody

na doręczanie korespondencji w niniejszej sprawie za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344).

9. ZAŁĄCZNIKI

- ☐ Pełnomocnictwo do reprezentowania składającego pismo lub pełnomocnictwo do doręczeń (zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111)) – jeżeli składający pismo działa przez pełnomocnika.
- ☐ Potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – jeżeli obowiązek uiszczenia takiej opłaty wynika z ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.
- ☐ (Nieobowiązkowo). Określenie granic terenu w formie graficznej w przypadku wskazania terenu objętego pismem jako części działki ewidencyjnej lub działek ewidencyjnych.
- ☒ (Nieobowiązkowo). Inne załączniki – w przypadku zaznaczenia pola należy podać nazwy załączników.⁹⁾

Załącznik 1 – Obszary wymagające szczególnej ochrony krajobrazowej

10. PODPIS SKŁADAJĄCEGO PISMO (PEŁNOMOCNIKA) I DATA PODPISU

Podpis powinien być czytelny. Podpis i datę podpisu umieszcza się w przypadku składania pisma w postaci papierowej.

Podpis:

Data:27.11.2025.....

¹⁾ Można zaznaczyć więcej niż jedno pole. W ramach jednego pisma można wybrać tylko te akty, w przypadku których pismo będzie wysyłane do tego samego organu wskazanego w pkt 1. W przypadku gdy treść wniosku lub uwagi związana jest z dokumentem powiązany z aktem planowania przestrzennego (np. sporządzanej w toku procedowania aktu, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, prognozy oddziaływania na środowisko), należy w pkt 3 wybrać rodzaj aktu planowania przestrzennego, którego ten dokument dotyczy, po czym wprowadzić treść wniosku lub uwagi w pkt 7.1 lub 7.2.

²⁾ Nie dotyczy planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

³⁾ Nie dotyczy planu zagospodarowania przestrzennego województwa i audytu krajobrazowego.

⁴⁾ W pkt 4 należy podać adres zamieszkania albo siedziby składającego pismo. W przypadku wypełnienia pkt 5 podaje się adres do korespondencji składającego pismo, jeżeli jest inny niż adres podany w pkt 4. W przypadku wypełnienia pkt 6 podaje się adres zamieszkania albo siedziby pełnomocnika. W przypadku większej liczby składających pismo lub pełnomocników dane kolejnych składających pismo lub pełnomocników dodaje się w formularzu albo zamieszcza na osobnych stronach i dołącza do formularza.

⁵⁾ Adres skrytki ePUAP lub adres do doręczeń elektronicznych wskazuje się w przypadku wyrażenia zgody na doręczanie korespondencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, z zastrzeżeniem przypadków, w których organ, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285, z późn. zm.), ma obowiązek doręczenia korespondencji na adres do doręczeń elektronicznych.

⁶⁾ Maksymalna liczba znaków w pkt 7.1. wynosi 1000, natomiast w przypadku pkt 7.2.4. wartość ta odnosi się do pojedynczego wiersza. W przypadku potrzeby dodatkowego uzasadnienia, które wykracza poza wskazany limit znaków, uzasadnienie zamieszcza się na osobnych stronach i dołącza do formularza. W przypadku większej liczby wierszy w pkt 7.2.4. kolejne wiersze dodaje się w formularzu albo zamieszcza na osobnych stronach i dołącza do formularza.

⁷⁾ W przypadku zaznaczenia pola „nie” (wskazania terenu objętego pismem jako części działki ewidencyjnej lub działek ewidencyjnych) można dodać załącznik z określeniem granic terenu w formie graficznej.

⁸⁾ Podaje się nazwę lub symbol klasy przeznaczenia terenu zgodnie ze standardami określonymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.).

⁹⁾ W przypadku dołączenia do pisma załączników zawierających dane osobowe, inne niż wymienione w pkt 4, 5 i 6, załączniki te należy zanonimizować, tj. ukryć dane osobowe.

